

**Portefeuillehouder**

T.J. van der Zwan

**Datum**

22 november 2019

**Opsteller**

L. Roest-Jonkers

**Registratie**

GF19.20097

**Agendapunt**

11

**Onderwerp**

Energietransitie, informatiepunt en experimenteerruimte

**Voorstel**

1. Instellen van een gemeentelijk informatiepunt energie en energie-experiment LEEF:
  - a. Een gemeentelijk informatiepunt energie in te stellen voor delen, luisteren en samen optrekken.
  - b. Een energie-experiment LEEF in te stellen volgens het afwegingskader Lokaal Energie Experimentenfonds.
  - c. Beide initiatieven te combineren in voorbereiding en uitvoering.
  - d. Beide initiatieven in te bedden in het Duurzaamheidsprogramma.
2. Beschikbaar stellen financiën:
  - 2.1. Incidenteel voor 2020 een budget van € 560.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de algemene reserve.
  - 2.2. Incidenteel voor 2021 een budget van € 445.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de algemene reserve.
  - 2.3. De structurele middelen vanaf 2022, ad. € 96.000, af te wegen bij besluitvorming in de perspectiefnota 2021.

**OF**

Besluitvorming meenemen in de bredere afweging over investeringen in de investeringsagenda medio 2020, die onderdeel uitmaakt van de perspectiefnota.

3. Monitoren en evalueren:
  - a. Voor de komende twee jaar monitoring van beide initiatieven te regelen.
  - b. Na 2 jaar beide initiatieven te evalueren.
  - c. Op basis van de evaluatie te besluiten over de voortzetting.

**Aanleiding**

In het thematisch Raadsakkoord 2018-2022 heeft de raad Energietransitie als een van de pijlers benoemd.

Op 12 november 2018 kwamen verschillende inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en raadsleden bijeen tijdens een bijeenkomst over het thema Energietransitie.

In de bijeenkomst is naar voren gekomen dat er behoefte is aan:

- kennis over de techniek van de energietransitie;
- uitwisseling van rapportages, visies en onderzoeken over de energietransitie;
- ondersteuning bij het vergroten van het enthousiasme over de energietransitie bijvoorbeeld binnen dorpen;
- experimenteren met de energietransitie.

Naar aanleiding van deze uitkomsten heeft de raad op 17 december 2018 opdracht gegeven, onder regie van de begeleidingscommissie, tot:

1. verkenning van een kennisfunctie energietransitie;
2. het formuleren van een afwegingskader op basis waarvan de raad transparant en volgbaar experimenten met de energietransitie kan faciliteren.

Vervolgens is dit onderwerp besproken in de commissievergadering op 21 november. Daarin is voorgesteld om als raad hierover een besluit te nemen. Dat wordt nu aan u voorgelegd.

## **Overwegingen**

### *1.1 Energie transitie is heel erg belangrijk voor de gemeente Heerenveen*

De insteek van de gemeente Heerenveen is om dicht bij de burger te staan (Hoofdpijnen akkoord), samen te werken (Raadsakkoord) en volop in te zetten op duurzaamheid (gekozen thema in Raadsakkoord).

### *1.2 Het college adviseert om dit te gaan doen*

Het college adviseert om beide projecten in te stellen omdat ze beide goed aansluiten bij de doelstellingen en acties die omschreven zijn in het Duurzaamheidsprogramma 2019 - 2022. En daarbij adviseert het college ook om beide projecten te combineren omdat dit voordelen biedt zoals koppelen van particuliere en collectieve initiatieven, een aanspreekpunt (Meitinker Energie) en alle informatie over energietransitie op een website.

### *1.3 Persoonlijke aandacht is gewenst voor vragen over energietransitie*

Persoonlijke aandacht is, naast een website en een (fysiek) loket, nodig om de toenemende vragen over energietransitie te beantwoorden. Bureau Noordtij geeft aan dat dit blijkt uit de lessen uit de initiatieven, de opbrengst van de enquête en de interactie over wat er nodig is om de inwoners goed te helpen.

### *1.4 Onderzoek wijst uit dat het kader LEEF het beste past bij de gemeente Heerenveen*

In opdracht van de gemeenteraad heeft Bureau Weusthuis en Partners een kader uitgewerkt dat past bij Heerenveen. Het kader LEEF geeft de raad de mogelijkheid om op transparante en navolgbare wijze experimenten met energietransitie te faciliteren. Zoals dat ook de bedoeling is van de raad (zie Raadsakkoord).

### *2.1 Direct beginnen met de uitvoering van de projecten*

Door het geld incidenteel beschikbaar te stellen houden we de vaart erin en kunnen we direct aan de slag met beide projecten. Dit past bij de urgentie over dit onderwerp bij de raad (thematisch Raadsakkoord).

### *2.2 Afwegen investering tegen andere investeringen*

Door de besluitvorming mee te nemen in de bredere afweging over investeringen, kan de investering afgewogen worden in het bredere toekomstperspectief; een wens van de raad. Als gewacht wordt met besluitvorming tot aan de investeringsagenda medio 2020, kan er nog niet gestart worden met de uitvoering van de projecten.

### *3.1 Hiermee kan de raad sturen op de zaken die belangrijk zijn voor de gemeente Heerenveen.*

Een van de rollen van de raad is controleren. Door het opzetten van goede monitoring met de raad, kan de raad deze rol goed en makkelijker uitvoeren. Na evaluatie kan de raad besluiten over voortzetting.

### *3.2 Dit stelt ons als gemeente in staat om te leren*

Om te weten of we de dingen goed doen en de goede dingen doen is continue monitoring en evaluatie belangrijk.

## Effecten

Helpt mee om de doelen te realiseren die gesteld zijn in het Duurzaamheidsprogramma.

## Beleid en regelgeving

-

## Financiën, risico's en beheersmaatregelen

Er zijn twee keuzemogelijkheden ten aanzien van de benodigde middelen:

| Optie 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Optie 2                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- Incidenteel voor 2020 een budget van € 560.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de algemene reserve.</li><li>- Incidenteel voor 2021 een budget van € 445.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de algemene reserve.</li><li>- De structurele middelen vanaf 2022, ad. € 96.000, af te wegen bij besluitvorming in de perspectiefnota 2021.</li></ul> | Besluitvorming meenemen in de bredere afweging over investeringen in de investeringsagenda medio 2020, die onderdeel uitmaakt van de perspectiefnota. |

Optie 1 is gebaseerd op het kostenoverzicht van het college. In het kostenoverzicht van het college wordt uitgegaan van een benodigd bedrag van € 795.000 in 2020. De begeleidingscommissie verwacht dat de experimenten toolbox van € 500.000 zowel voor 2020 als 2021 nodig is en stelt daarom een fasering van benodigde middelen voor. Als de raad kiest voor optie 1, kan direct van start gegaan worden in 2020.

Als de raad kiest voor optie 2 heeft dit tot gevolg dat in 2021 aan de slag wordt gegaan.

Er wordt nog geïnventariseerd welke externe financieringsmogelijkheden er mogelijk zijn voor beide initiatieven, bijvoorbeeld vanuit het Rijk, Europa.

## Vervolgaanpak

Het college opdracht geeft uitvoering aan dit besluit. Monitoring van beide initiatieven wordt vormgegeven met de raad. Na 2 jaar worden beide initiatieven geëvalueerd en wordt op basis van de evaluatie een besluit door de raad genomen over de voortzetting.

## Communicatie

Afspraken over interne en externe communicatie worden vastgelegd in een communicatiekalender. De raad wil in elk geval door de organisatie maandelijks/4x per jaar/2x per jaar geïnformeerd worden.

### Rode draad van dit voorstel:

De gemeenteraad besluit om projecten op te starten waarmee ze inwoners wil faciliteren en stimuleren op het gebied van energietransitie. Inwoners en collectieven kunnen met hulp van de Meitinker Energie en subsidie aan de slag met duurzaamheid. En alle informatie daarover is te vinden op 1 website. De verwachting is dat in de loop van 2020 inwoners aanspraak kunnen maken op subsidie.

## Relevante informatie

Het college adviseert om rekening te houden met een voorbereidingsperiode. In januari 2020 wordt gestart met de voorbereiding van het proces. Naar verwachting van het college hebben deze stappen een invloed op de totale voorbereidingsperiode:

- het finetunen; de rapporten en bijlagen worden beschouwd als advies en vertrekpunt. Voor daadwerkelijk gestart kan worden, zal (vooral ten aanzien van het energie-experiment LEEF) een aantal aspecten moeten worden bijgeschaafd cq. nader moeten worden ingevuld, bijvoorbeeld:
  - betrokkenheid raad (hoe en wanneer);
  - wat te doen met eventueel subsidiegeld dat niet aangevraagd wordt;
  - wanneer en hoe evalueren we het totale proces;
  - moet er onderscheid gemaakt worden tussen particuliere en niet particuliere aanvragers;
  - zijn de toetsings-/beoordelingskaders concreet genoeg; hoe beoordelen we bijvoorbeeld aspecten rond sociale duurzaamheid;
  - vormgeven subsidie (inhoud Nadere Regels en definitief maken aanvraagformulier etc.);
  - ...
- het opstellen en formeel laten vaststellen van de Nadere Regels en bijbehorende formulieren ten behoeve van het energie-experiment LEEF (rekening houdend met de huidige geldende subsidieregels);
- het aantrekken van medewerkers.

Ook het vormgeven van de monitoring zal van invloed zijn op de totale voorbereidingsperiode.

namens de commissie ROM,

de griffier,

mevrouw L. Roest-Jonkers

de voorzitter,

de heer R. Tromp

## Onderwerp

Energietransitie, informatiepunt en experimenteerruimte

De raad van de gemeente Heerenveen;  
gelezen het voorstel van 22 november 2019 ;

## Besluit

1. Instellen van een gemeentelijk informatiepunt energie en energie-experiment LEEF:
  - a. Een gemeentelijk informatiepunt energie in te stellen voor delen, luisteren en samen optrekken.
  - b. Een energie-experiment LEEF in te stellen volgens het afwegingskader Lokaal Energie Experimentenfonds.
  - c. Beide initiatieven te combineren in voorbereiding en uitvoering.
  - d. Beide initiatieven in te bedden in het Duurzaamheidsprogramma.
2. Beschikbaar stellen financiën:
  - 2.1. Incidenteel voor 2020 een budget van € 560.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de algemene reserve.
  - 2.2. Incidenteel voor 2021 een budget van € 445.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de algemene reserve.
  - 2.3. De structurele middelen vanaf 2022, ad. € 96.000, af te wegen bij besluitvorming in de perspectiefnota 2021.

## OF

Besluitvorming meenemen in de bredere afweging over investeringen in de investeringsagenda medio 2020, die onderdeel uitmaakt van de perspectiefnota.

3. Monitoren en evalueren:
  - a. Voor de komende twee jaar monitoring van beide initiatieven te regelen.
  - b. Na 2 jaar beide initiatieven te evalueren.
  - c. Op basis van de evaluatie te besluiten over de voortzetting.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 december 2019.

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw L. Roest-Jonkers

de heer T.J. van der Zwan